

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 17.

9ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, bladde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad September 1907.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Rokkadusa birra.

(Okta D. L. Moody sarnin.)
(Loappa.)

Dat soapamættom æmed.

Golbma jage dastouddal boði okta olmai ja celki: »Mon likošim jos don sarnodifčik mu akain; mon læm dakkam buok, maid mon satam, mutto son i oažo rafhe.« Mon vulggim su lusa, ja mon sardnom ja sardnom suina, dassači go mon vaibbem; mutto dat i læm manenge avkken. Su vaibmo læi garas dego gædge. Mon gudđim su ja bottim fast; mutto son læi sæmma lagan. Muttom aige gæčest mannim mon fast su lusa goalmad gærde. Ja mon legjim vuorradusast, go im diettam, mi læi, mi hetti su. Vimag celkkim mon: »Lokku moai Hærra rokkadusa ovtast, mutto ale don cælke sanid dam rokkadusast, jos don obba vaimostad ik sate daid cælkket.« Moai algima, ja son celki mu maņest dai vuostas sanid; mutto go moai bođime dam ragjai: »Adde migjidi andagassi, nuftgo migis andagassi addep min velgolažaidasamek,« de orosti son ja celki: »Mon im sate dam cælkket, læ okta nisson, gæsa mon im sate andagassi addet goassege.« »Die dat læge,« celkkim mon; »don ferttik andagassi addet.« Maid, imgo mon bestujuvvu jos im adde andagassi?« »Ik fal, don oažok galle rokkadallat, mutto Ibmel i gula.« Nisson celki dasto vebaš jurdašæme maņnel: »Mon im aigo dalle goassege bestujume occat; dastgo mon im goassege aigo andagassi addet. Vuoi man hirbmos dat mærradus læi! Mon dakkim buok, mi mu famost læi oažžom diti su nubbastuttet dam jurddaga, mutto dat i læm manenge avkken. Ja mon fertijim

guoddet su moraslaš vaimoin. Son læi okta mu buoremus ustebi akka; mutto mon im sattam suina maidege dakkat.

Go læi muttom aigge dastmaņnel gollam, de šaddai son dagjon (oaivvai oažoi). Mailbme celki, atte son religion gæčeld dagjon šaddai; mutto mailbme boastot dam ibmerdi. Dat læi dat, atte sust viloi religion, mi læi sivvan su dagjomi. Son i sattam andagassi addet, ja damditi i addujuvvum sudnjige andagassi. Mutto muttomak celkkek, atte si æi darbaš min andagassi addujume, dat i daga maidege dam aššai. Mi sattep almaken andagassi addet sigjidi. Si æi sate hettit dam. Dat i læk migjidi bære lossad, jos Ibmel arbmo min siste læ. Andagassi addet ovta olbmui, gutte rakista mu, læ gæpas; mutto andagassi addet dasa, gutte gielesta mu ala ja sælge bældde mu birra sardno, dat gaibeda armo vaimost. Dat lundolaš vaibmo i mate dam dakkat. Ibmel aiggo addet migjidi naveaid dađe mielde go min bæivek læk.

Rievatalasvuotta vaimost,

Dal læp mi oaidnam 3 siva, manditi min rokkadusak æi gullujuvvu — osko vaillevuoda, barggam ječamek avke bællai ja soapamættom vuoiņa. Mutto læ vel okta sivva namatuvvum David 46. salmast ja 18. værsast: »Jos mon oainašim værrevuoda mu vaimostam, de Hærra mu i gulaš.« Mi berrip rokkadallat Hærrai, atte son eritvaldda suddo halo mist.

Go mi cæp oažo vastadusa, de allop mi nimnor Ibmel vuostai damditi, mutto jakkop ni atte sivva læ min ječamek lutte, ja occop mi darkkelet, goggo sivva læ! Go mi gavdnap ječamek hettejuvvum rokkadallamest, geččop mi dalle, mi læ hettitusan ja bigjop mi dam hettitusa Ibmel

ouddi daina rievatalaš halidusain, atte mi dam erit galgašæimek oažžot aldamek. Go mi dam dakkat, de mattep mi ouddanboattet Ibmel ouddi rokkadusain ja gitalusain. Muittop mi dam, go mi rokkadallap, de migjidi addujuvvu; go mi occap, de mi gavdnap, ja go mi goalkotep, de migjidi ravastuvvu. Jos mi gavdnap maidege, mi læ min ja Ibmel gaskast, de barggop dam erit oažžot. Son aiggo eritvalddet mist æppeosko, vaimo garasvuoda ærai vuostai ja dam čiegos aibašæme suddo maņnai, — buok dai varnotes hettitusaid min særvvevutti Ibmelin aiggo son eritvalddet.

Mu halidus læ din oažžot rokkadusa vuoiņa sisa; jos di gavdnabetet, atte juoga læ din ja Ibmel gaskast, de gæččaleket dam erit oažžot. Mist buokain læk noađek ovta daihe nubbe šlajast. Don ačče læk morrašest vuolas sogjam du barnad diti. Don ædne, dust læ dat sæmina noađde barnad ja nieidad diti. Oabak læk morrašest sin vieljaidæsek diti. Juokkehažast mist læ okta ja nubbe, gæn mi rakis-
tep, ja gæn bestujume diti mi læp morrašest. Æpgo mi sate ođda famoin bajasčuožželeit rokkadusa siste? Suppijekop mi aldamek erit buok hettitusaid ja oktasažat bajassaddijekop čuorvasa rakkasidamek jorggalusa diti. Muite, atte fabmo læ rokkadusast; ja go mailbme boagosta, higjeda ja bagjelgæčča kristalažai čoaggalmasa, de čurvyop mi Ibmelasamek, vai su namma gudnest dollujuvvuši.

Ovta ædne brævva.

Oudeb ækked sarnodegim mon ovtain nuorra olbmoin, gutte læi sielo hœđest. Mon jerrim sust, mi dat læi, mi su nuft morastatta, læigo dat mu sardne, vai læigo dat salbmavillom? Son gæčasti mu ala ja celki: »Dat læ

mu ædnam brævva.« Su ædne læi čallam sudnji ja gočcom mannat su čoaggalmassi dam ækked ja čelkkam, atte son aiggo rokkadallat su oudast, go son læi čoaggalmassast. Olbma jurda ædnes rokkadusa ala čuci vaibmoi, ja dam ækked gavnai son su bæstes.

Okta nuorra officera vuittujuvvam.

Mon muitam ovta færrana dam amerikanalaš soađe loapa aige, go mi doalaimek ovta soaldat-rokkadusčoaggalmasa. Dam čoaggalmassi bođi maidai okta officera, gutte čajeti mudnji ovta bræva, maid son læl ožžom su oabbastes, man siste su oabba njuor-raset sarnoi su sielo birra ja celki, atte son juokke čekked go bæivaš luottadi læi čibbides alde rokkadusast su oudast. »Hr. Moody,« celki son. »Mon læm oaidnam ječčam jabmem siste manga vuoge vuolde. Mon læm maidai čužžom kanonai njalme oudast ja læin čævccam dam ragjai. Mutto mu oabbam rokkadusaid oudast im læk čævccam. Dak læk sojatam mu vaimo.« Moai manaime čibbi ala goabbašagak, ja son algi rokkadallat: »O Ibmelam, gula mu oabbam rokkusa odn'ækked ja bæste mu sielo.« Son gavnai Jesusa dam ækked, ja

dat læi su oaba rokkadus 600 mila dast erit, mi dam dugjoi.

Ustebidam, dist matta læt æmbo fabmo Ibmelin rokkadusa siste go buok papain sardnestuoloi alde. Æp mi darbaš nuft ollo dai stuora sarnid, mutto rokkadusa. Ja jos mi galggap vuoto oažžot, de faggadekop mi Ibmelin, nuftgo Jakob dagai. Mist læk bagjelmeralažat buorek sarnek ja sardnedægjek, mutto mon balam, atte duodalaš rokkadallek læk uccan.

Johan Fløttum

dat bæggalmassandda læ gukka ocam dam lappum nieida, Gudrun, mutto i læk gavdnam. Dal galgga son læt hæittam su occamest.

Stuora suollagak.

Harnsburgast Pennsylvania oavvegavpugest læk aresterijuvvum 15 allana-lag hærra, gæk lobetaga læk vuolla-sæsek bigjam 9 miljon dollar.

Frankarikast

galgga papai sisaboatto læt nuft ucce, atte si ferttijek juoga lagan čera doaimatusa adnet pappavirge baldast, amasek si nælggot.

Kaliforniast

fast læmaš gieskad ædnamdoargastus; mutto dam have i dpatuvvam mikkege vahagid.

Gaska-Amerikast

læba 2 dollavavno girddam okti, ja daggo bokte sorbmašuvvam 30 olbmu.

Kanadast,

Amerikast læk barggek gaibadusa sad-dim radđetussi, atte sisavagjolus galgga gilddujuvvut.

Vastadus muttom čallidi.

Muttomak læk brævai bokte jærram mist, man lakai potetosak ja salledak sigjidi halbemusad matašegje ožžujuvvut. Muttomak læk fast bivddam namaid daina, gæina potetosak ja salledak læk vuovddet. Migjidi læ læmaš vægjemættom vastedet brævai bokte buokaidi, gæk læk čallam. Damditi aiggo mi dal »Nuorttanaste« st vastedet buokaidi.

Potetoshadde dabe dal læ kr. 4,00 sækast; mutto Vesteraala i læk dat haikke, gost potetosak vuovdujuvvujek halbemusad. Dabe læ nuft ollo dappajottem erinoamačēt bivddedampak, ja dabe læ obba buorre jotto bonde galvvoi. Damditi læ maidai potetos dabe stuoreb haddest go ænaš æra baikin. Ja læ vel nubbe ašše dat, atte i læk vuogas Vesteraalast saddet potetosi Sameædnami; dastgo dabe jottek dušše lokaldampak. I deike boađe oktage daina dampain, mak njuolga mannek Finmarkoi. Buok galvvo, mi dabe saddijuvvu davas, fertte mannat Svolvera daihe Harstad čađa, ja dat divroda fravta. Ja jos potetosak čavča aige dabe galgašegje saddijuv-Finmarkoi, de læ ballamest, atte dak galbmošegje matke alde, go vuost galgašegje lossijuvvut Svolverast pramaidi daihe kajai ala ja dast vuordet dassago oarjedamppa ain boat. ta. Ja dasto fast go Finmarkoi boat. ta dat dampka, de fast ferttijek dak potetosak lossijuvvut Finmarko lokal-dampaidi.

Buoremus lifči mln mielast, atte Sameædnam assek oastašegje potetosi Tromsast; dastgo dobbe mattek potetosak buok halbemusat čavča aige fidnijuvvut. Go læ buorre potetos jakke, de dobbe vuovdujuvvujek potetosak

gidda 2 kruvna ragjai sækka, dabalaš hadde kr. 2,50 ja 3 kruvna ragjai. Hui buorre kōansta lifči, jos oudda-mærka diti ovta vuona olbmuk daihe ovta stuora sida olbmuk saddišegje ovta jiermalaš olbma Tromsi potetosid oastet. Jos 50 dalo særvašegje dam olbma čavča aige saddet potetos gavppai, de olgusgolok dam olbmai čei gartaši æmbo go para kruvna baiki guđege dalo ala, ja min jakko læ atte daina lagin ožžujuvvušegje potetosak hui halbbai. Juokke dallo ožoši dasto dam olbma bokte nuft galle sækka go son nagada. Sækak berrišegje olbmast læt mielde. Dušše Tromsa rajest i gartaši fragtage guđege sækka ala nuft ollo, ja dast mannek dampak njuolga Finmarkoi.

Vissa galle satašegje potetosak maidai valddujuvvut ovta gavppeolbma bokte Tromsast, mutto gavppeolmai diedostge valdda vuoto, ja dat divroda dallanaga, vela bahab læ jos Sameædnam gavppeolbma čađa galggek valddujuvvut mannelgo songe læ nubbe gavppeolbma čađa valddam dabe oarjen, dalle šaddaba goabbašak gavppeolbmak vuoto oažžot, ja godampa frakta rekinastujuvvu, de šaddage farpal makset 7—8 kruvna ja vel æmboge.

Muttomin lavvijek jottet potetos-skjōitak Sameædnamest potetosi vuovdeme. Soaitta gal olmuš dainage oažžot potetosfarppal govtolaš haddai. Mutto dak skjōitak æi jode ærago gavpugin ja daina stuoremus fiskoværain.

Maidai salledak matašegje fidnijuvvut sæmma vuoge mielde. Dal maksa dabe Vesteraalast mittofarpal (1½ dabalaš farpal) 2 ja bælgolmad kruvra. Okta salledoaste matta oažžot salledi arvo mielde 2 farppal ovta mittofarppalest. Okta farpal salledak æi gartaši daina lagin makset æmbo go ovta kruvna. Mutto ođđa guoros farpal maksa dan aige 3 kruvna, ja de manna ovta kruvna arvo saltid oastet salled farppali. Daina lagin šadda almaken salledfarpal makset 5 kruvna. Frakta ja æra golok vissa gaibedek bælnubbe kruvna baiki. De šaddage 6,50. Mutto dam haddai i oažo olmuš salledfarppal ovtage gavppeolbmast. Jos mi dabe galggap oastet gavppeolbmain, de oažžop mi gittet, jos kr. 10,00 oažžop farppala. Buoremus lifči, atte Sami vuonain særvašegje olbmuk saddet

ovta olbma salledi oastet. I dasa darbasifē nuft gukkes aige moadde čuođe farppal oastet ja saltet.

Marokko.

Mi læp ouddal juo »Nuorttanaste« st namatam, atte Marokkost læ rafhetesvuotta. Casablancast læ soatte bistemen obba garraset. Franskalaš ja spanskalaš soaldatak ferttijek vuostaičuožžot Marokkolažaid, gæk alelassi garčēek bagjeli. Marokkolažak valdek mieldesek sin sarjaduvvumid ja jabmid, amasek si makkaš joavddat dai æppeoskolažai giedaidi. Dai franskalaš soaldatai særvest læi dat gaddeosko viddanam, atte Marokko assid i væket baččēt ærago silbbaluodaiguim. Mutto dat franskalaš general Drude čajesi sigjidi, atte lagjo maidai basta. Marokkolaš soaldatai lokko Casablancast læ 25,000 ja franskalažain læ arvo mielde 10,000. Okta franskalaš flaata 10 dampain ja 4500 olbmain gattijek europealaš dingai Marokko havnain. Mutto go čakča garradatkek alggek, de fertte dat flaata dobbe eritvuolget; dastgo væstagaddek Marokkost læ abe vuostai ja hui garradalkkai.

Tuiskalaš gavppeolbmak, gudek assek Marokkost, læ ouddanbuktan garra vaiddalusai daid franskalaš soaldatai vuostai. Muittalek, atte franskalažak læk stajedam sin obmudaga ja gaibedek Frankrikast, mavso dam ouddast. Tuiskalaš blađek gavdnek dam vuogaden, atte Frankrika maksa sigjidi. Marokko læ okta sultan-daihe kæisarrika Afrikast. Dam olmušlokko læ arvo mielde 9 miljon, mai særvest gavdnujek Arabialažak, Negerak, Judalažak ja manga æra olmuščærda. Statavælgge læ dušše Frankriki lakka 45 miljon. Soattevækka soađe aige læ 40,000; mutto flaata fal i gavdnu. Marokko oaivegavpuga namina læ Fez 140,000 assin, ja dai stuoremus gavpugi namak læ Marokko, Tanger, Mogador, Mequinex, Rabat, Casablanca ja Mazagan. Religion læ muhammedanalaš.

Guokta olbma

Goakgieddest, Ingvald Lillebo ja Samuel Josefsen læva hævvanam jottemmatkest, muittala »Sagai Muittalægje.« Lillebo galgai farga naittalet. Samuelsenest bacce akka ja 3 mana.

Amerikabilletta.

læ dal halbbum arvvad.

Boares girkkogardek.

Go legje rakadæme papagarddema Skjerstadast Saltenest, de gavdne ovta boares girkkogarde. Ollo likagistok læk roggjuvvum bajas dam girkkogardest. Buorre matriala læk agjak adnam gistoidi. Dak læk rakaduvvum obba-muorast, roggam hirsamaddagi rogge ja bigjam lika dam sisa. Ja dak gistok, vaiko læk manga čuođe jage boarras, læk ain ollasak ja varras.

Buorre rađek.

Ovta Darogiel avisast addjuvvumjek 3 buorre rađe, maid mi dast gæččalep jorggalet Samegilli, daidda dat avkken boattet soames Sabmelažžige. 1. Go don læk suttam, de vuolge olgus dærvas aibmoi ja vaze vebaš matke æra olbmui erit ja čurvve aibmoi ja biggi, maggar narra don dadde læk, ja dallanaga manna moarre bagjel. 2. Jos don dovdak duttamættomvuoda, de mana ovta vaivaš dalloj ja gæččad sin hæjos luggoi, fuones sængai, oađđadagai ja biktasidj. Gæččad maidai, maggar borranuš sin bævde alde læl Jæra sist, man ollo si tinijek ja rekinaste, moft don daina matašik birggit. Go don dasto boađak du sidasad, de læ imaš, jos duttamættomvuotta dust i læk erit gaiddam. 3. Gudneangervuoda ja stuora jurddagi vuostai læ buorre dalkas, atte olmuš manna girkkogarddai ja logada havddečallagid. Dak čajetek loapa buok ædnamlas lutkanin. Dak čajetek, gost don — oanekæbbo daihe gukkek aige maņest galgak gavdnat vuoiņadusa du rubmaši. Ænam læ guodda, mađok du sœrvveguoimek, duššendakkujubme du oasse.

Vuovtai varjalam diti

oaivest borrek Kinalažak roatobiergo. Okta Dača čalla: Jogoson mi dam bajasčuvvggijuvvum Europast æp berreši gæččalep dam rađe. Mi borrap alma-ke nuft manga æra dinga, mak æi læk vebašge buorebuk go roatobierggo.

Guokta japanesalaš

professor læba fidnamen min ædnamest ja studerimen min dingaid ja gaskavuodađ.

Dalve

orro boattemen arrad dam jage. Dabe Vesterålast læ juo muottam vakko aige, ja odne dam 25. september manna muotta baikotagai mæsta čibbai.

Bajasčuvvggitusbargo

historja Sami gaskast.

Seminaroudastčuožžo ja giellaoapatægje Qvigstad Tromsast læ gieskad čallam ovta ucca girjača čuvvggitusbargo birra Sami særvest Sameædnamest; dat læ okta historialaš maņasgæčas-tæbme dam bargo ala, mi læ daina vassam aigin læmaš Samidi buktem varas bajasčuvvggitusa.

Mi æp læk gal jærram Qvigstadast lobe dam girjest valddet vebaš »Nuorttanastai,« mutto go mi jakkep, atte son i gielde dam, de buktep mi juo vebaš dam nummari; dastgo min jakko læ, atte Samidi læ suotas boattet diettet, moft læ baaggjuvvum jakkečuđi čađa bajasčuvvggitusa sigjidi gilvvet.

Qvigstad algata su girjes daid saniguim: Dat boares Finmarko læi stuoreb go min aige Finmarko. Mærbælest algi dat oarjen davabælde Malanga, daggo goggo Dača assek nokke, ja nuorttan oli dat gidda Vilggismæra ragjai, maidai Kolanjargga gulai dalle Finmarkoi. Ragje bajas ædnami i læm mœrreduvvum.

Finmarkost elle Samek muttom oasse nuftgo dalge — jotte boaco-Sabmelažžan duoddarin ja muttomak fast guollebivdden ja bisso-olmajen vuonain. Dačak jotte Finmarkoi, dolle markani Samiguim ja gaibedegje væro ja gæččalegje caggat karelalaš ja suobmelaš gavppeolbmaid ja værrogaibedegjid boattemest. Dak ædnag boares darogiela luoikkasanek, mak gavdnujek Samegielast, čajetek, atte arab aigest læ læmaš ollo oktiboattem Samin Dačaiguim, ja atte Samek læk ollo oappam Dačain. Dađemielde go Dačak botte davvelidi ja assamsaje valdde, gessujuvvui Sameædnam oarjeragje maidai davvelidi, dassači go dat vinag bissani dasa goggo dal læ Dnikašmuotke ja Brynilnjarga baiki. Nuorttan vuitte dam 16ad jakkečuodest ruosalaš mišsonærak ja gavppeolbmak Kolanjarga Ruosaædnami, nuft atte Dačain maņasassi læi dušše vuoggdavuotta væro gaibedet særvalagai Ruosaiguim, ja go dak maņnel dam jage 1612 gildde Dačai væro gaibedæmest Kolanjargast, de i suittam Norga æmbogo dai oktasaš baikiđ Reisevuonast Guollesulloi.

Dat dalaš Sameædnam mærra-gaddek læk vissa gal hui arrad oappaladdujuvvum Dačain moršabivdo diti vuost ja maŋŋel guollebivddem diti. Ja Dačak læk vissa assagoattam dokko ouddalgo Samek. Algost læk si ællam giđaid ja gesid dobbe bivdoin, nuftgo maidai Ruošak dolin elle Murmangadin dušše bivddem aige. Maŋŋel (goit dam 13ad jakkečuode rajest) læk Dačak assagoattam bivdoværain. Go erkebisma Jørund jagest 1307 vihati Vargai girikko, de læ jakkemest, atte dat girikko huksijuvvui dai asse Dačai diti. Dat boarrasæmus olmušlokkam, mi læ aimoin, læ dam jage 1520 rajest. Dat čajeta 356 værromakse Dača, mak legje jukkujuvvum naft: Andsnæsast 5, Loppest 16, Sil-dast 4, Sørværast 31, Brevikast 4, Hasvaagast 12, Sami varest (Salamest) 3, Medfjorast 13, Tufjorast 15, Ižžain 43, Gaasnæsast 12, Tunæsast 21, Vandfjorast 3, Skarsvagest 9, Opnanest 5, Helnæsast 4, Kjelvikast 7, Davve-Honnesvagest 2, Oarje-Honnesvagest 3, Sværholtast (Spiertast) 2, Skjötningbergast 7, Omgangast 12, Makurast 18, Vargain 47, Kibergast 12, Ekkerøest 5, Čaccesullost 1. Mi oaidnep dast, atte Dačak dam aige asse appe-gadin daihe abe bælest. Mærra-samek asse fastain vuonain. Jagest 1598 almotuvvui, atte læk 208 værromakse Samek (mærra-samek), mak læk jukkujuvvum naft: Bergsfjorast 6, Lag-govuonast 10, Sørkaasast (Altavuona badast) 14, Dalbmeluovtast 11, Lad-nest (Aarø) 7, Gamavuonast 13, Čoalmest 6, Linavuonast 13, Rakkeravjost 21, Lœvnjavuonast 24, Lagesvuonast 10, Tanavuonast 9, Varjagvuonast 64. Mærra-samek asse maidai Nufsfjorast ja Akšovuonast. Maŋŋel læk Dačak sirddegoattam vuonai sisa. Mutto vela dam jage 1717 čalla Thomas von Westen, atte buok Sameædnam vuonain assek Samek. Si assek siskemuš vuodnačiegain ja Dačak fast olgobæelde vuodnanjalmin.

(Lasetuvvu.)

Bisma Bœckmann

arvvalus vuolgatet papa [Spitsbergi, i miedetuvvum departementast. Norga rađđetus i šadda dalle nabbo vuolgatet ovtage papa dokko dalvvai.

Muite ainas dingot »Nuorttanaste!»

Mailmehistorja.

(Lasse 15ad nummari.)

Šlaga Salamisast jagest 480 oud. Kristus riegademe.

Skipaidæsek alde čužžu Atenialažak garvvas soattai. Skipak legje boattam dam nuorrai, mi læ Salamis ja Attika gaskast. Oktibuok legje dak lokkoi 380 grækalaš skipa dai 1000 vuostai, mak vela legje Persalažain; dastgo si legje juo massam moadde čuođe. Salamisnuorre læi baske, damditi i sattam Persalažai stuora flaatta likkadet nuftgo datoi, ja damditi sidai Temistokles, atte Grækalažak dast galgge soattat. Mutto i dat læm son, gutte komanderi, dat læi okta Spartanalaš. — Sparta læi dat vuostas stata Grækenlandast dam aige. Ja Pelopones kaptæinak sitte ainasrak vuolgget Korintamuotkai, gost soattevækka čuožoi; dastgo Pelopones læi njargga, mi dušše ovta sæga muotke bokte hænggai ovtast Gaskagrækenlandain. Soatterađđadallam čoaggalmasast læi stuora soappamættomvuotta. Okta čuorvoi, atte Temistoklesest i læk vuoiggadvuotta dam čoaggalmasast læt; dastgo sust i læk vanhemænam. Aten læ vašalažai haldost. »Min vanhemænam,« vastedi Temistokles, »læ dæl dam 200 skipa alde, maid mi læp skappom Grækenlandi, mi, guđek buokai bæstem diti læp diktam tempelidamek ja vistidamek duššen dakkujuvvut.« Son oažoi dasto kaptæinaid bissanet dasa. Mutto go dasto perserflaata borjasti ouddan gukkes raidoin, aiggo si fastain vuolgget. Dalle manai Temistokles jaskadet salast olgus ja saddi su šlavas — su manaides oapatægje — Persalažai lusa. Sust læi dat sadne Temistoklesest: »Atenalažai soattevæga doalvvo daihe oudastolmai læ gonagasa bæle ja læ sadding mu cælkket, atte Grækalažak aigguk bataret. Allet divte sin bataret. Gæpas læ sin bagjel vuoitte. Si læk soappamættomak ja vissa šaddek soattat gutteg guoimesek vuostai.« Maŋŋel manai Temistokles rađđadallanbaikkai. Celkujuvvui, atte olggon læi okta, gutte haled suina sarnodet. Dat læi Aristides, gutte maidai goččuuvvui dannen vanhurskesen, dainago son i goassege dakkam ærago dam, mi riekta læi. Soai læiga varjalam vanhemæd-

namæska ovtast Maratonšlagast. Maŋŋel dasto rafhe beivin læiga soai čužžom vuostalagai, ja Temistokles læi ožžom Aristidesa agjujuvvut olgus ædnamest. Mutto son læi maidai ožžom su sidi ravkkujuvvut hæde bod-dost.

Aristides læi illa bæssam dam persalaš flaata čađa. »Dal ožžu moai,« celki son, »gilvotaddat goabba ænemu-sat satta vanhemædnames væketet.« Ja de muittali son, atte Persalažak legje sisastenggim Grækalažaid. »Mon dieđam dam,« celki Temistokles. Aristides čuovoi mielde sisa rađđadallamčoaaggalmassi ja dobbe muittali, maid son læi oaidnam. Dal legje si baggijuvvum soattat. Ja nubbe bæive čuožoi šlaga.

Ouddalgo guovso algi legje flaa-tak šlaga ordnegest guđek guoimesek vuostai. Xerxes čokkai su silbbatruo-nos alde muttom bavte alde mærra-gaddest ja gæčai. Go bæivve šaddai, lavllijegje Grækalažak sin soattelavlla-gæsek, trompetak čugje, ja dak manga duhat airok likkadešgotte, ja flaata sigai jottelet oudast guvllui. — dat olgišbæle fløia Atenalažaiguim ujun-nošest, dat manai Fønikalažai vuostai, gæk legje buorek mærraolbmak. Okta grækalaš skipa cuvkki ovta fønikalas skipa, ja farga læi šlaga olles-famost. Ja dat manna nuftgo Temistokles læ jurdašam. Persalažak æi go-sage bæsa dam baskes nuorest; sin skipak cuvkkijek guđek guimidæsek. Mærra gokčuuvvu vrakain ja jabmam olbmaiguim. Grækalažak vuittek, ja Xerxes vuolga ruoktot Asiai muttom osin soattevægain. Ædnagak jabmek gæino ala rottodavdast, nælgest ja goikost.

(Lasetuvvu.)

Fuobmá dam!

Okta ovta jage boares vares varssa læ must vuovddet. Son, gutte halida dam varsa oastet, oažžo diettet dam hadde, sturrodaga j. n. v., go čalla mudnji.

Josef Guttorm

adresse: Utsjoki, Outakoski.

Doala „Nuorttanaste“!

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusad-de læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.